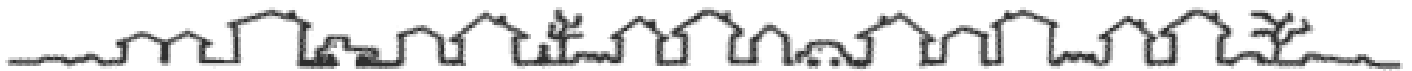

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Γεωργία Μιχαήλ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ: Χριστιάνα Μακρίδου, Αντρέας Παυλίδης, Ναυσικά Ιωάννου, Ειρένα Παπαβασιλείου - Καψάλη

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Καλομοίρα Ιωάννου

- ❖ Ζητήματα και προβλήματα που προκύπτουν σε σχέση με το σχολείο και την περιοχή στην οποία αυτό βρίσκεται (αυτά που έχουν προκύψει από την αρχική διερεύνηση):
- Εμφάνιση απορριμμάτων κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων σε συγκεκριμένους χώρους (καντίνα, γήπεδο ποδοσφαίρου, γύρω από τους κάλαθους αχρήστων, σκάλες).
  - Εμφάνιση απορριμμάτων ζώων στο χώρο έξω από το σχολείο αλλά και γενικότερα στην περιοχή γύρω από το σχολείο.
  - Εμφάνιση πολλών μισοφαγωμένων σάντουιτς και συσκευασιών πολλών άλλων τροφίμων στους κάδους απορριμμάτων, που φανερώνουν πως υπερκαταναλώνονται κάποια αγαθά.
  - Υιοθέτηση ανθυγιεινών διατροφικών συνηθειών από μεγάλη μερίδα του μαθητικού πληθυσμού, οι οποίες σχετίζονται με προϊόντα τα οποία φέρνουν από το σπίτι.
  - Ανάγκη για υγιή απασχόληση των παιδιών κατά τις ώρες των διαλειμμάτων.
  - Διαμόρφωση ενός ελκυστικού σχολικού χώρου και δημιουργική αξιοποίησή του.
  - Πρόκληση ζημιών και απόρριψη σκουπιδιών από εξωσχολικούς σε ώρες μη λειτουργίας του σχολείου.
  - Κυκλοφοριακή συμφόρηση στους δρόμους γύρω από το σχολείο κατά την άφιξη και αποχώρηση των μαθητών, που ενισχύεται και με την απουσία χώρου στάθμευσης για το προσωπικό και τους επισκέπτες του δημοτικού σχολείου .

❖ Ζήτημα / Πρόβλημα στο οποίο θα δοθεί έμφαση κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά :

Ο επαναπροσδιορισμός των καταναλωτικών αναγκών και διατροφικών επιλογών των μαθητών/τριών της σχολικής μας μονάδας με στόχο τη μείωση των απορριμμάτων και τη σωστή τους διαχείριση (σχολείο, σπίτι, κοινότητα).

❖ Γιατί επιλέγηκε το συγκεκριμένο θέμα και πώς συνδέεται με το τοπικό μας πλαίσιο:

Η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων και η σύνδεσή τους με την ανάπτυξη καταναλωτικών συνηθειών με γνώμονα το περιβάλλον είναι ένα ζήτημα που αφορά τα παιδιά ως αυριανούς ενεργούς πολίτες αλλά και τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα. Το συγκεκριμένο θέμα συνδέεται άμεσα με την ποιοτική ανάπτυξη και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των μαθητών και του τοπικού πληθυσμού καθώς και με την προσπάθεια που καταβάλλεται για να λειτουργήσει το σχολείο με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη.

Ενθαρρύνοντας, δηλαδή, τα παιδιά να αποκτήσουν κριτική σκέψη απέναντι στις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας της υπερκατανάλωσης και να προσαρμόζουν τις επιθυμίες τους και τις ανάγκες τους, επιλέγοντας όσα πραγματικά χρειάζονται οδηγούμεστε στη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών και καταναλωτών. Αντίθετα, η άγνοια των συνεπειών της αυξανόμενης κατανάλωσης και η λανθασμένη ταύτισή της με την ποιότητα ζωής (όσα περισσότερα καταναλώνω τόσο καλύτερα ζω) αλλά και υιοθέτηση κακών διατροφικών συνηθειών εκ μέρους των παιδιών οδηγεί στην υποβάθμισή της.

Τα παιδιά με την επαναδιαπραγμάτευση των υγιεινών τους πρακτικών στα πλαίσια υιοθέτησης αειφόρων μοντέλων ζωής, μπορούν να συνειδητοποιήσουν ότι η βελτίωση της ποιότητας ζωής αποτελεί ευθύνη όλων μας, ατομικά και συλλογικά. Η καθιέρωση δικτύων συνεργασίας ανάμεσα στο σχολείο, στους μαθητές, στους γονείς και στην κοινότητα γενικότερα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για το σκοπό αυτό.

❖ Σκοπός:

Ποιες είναι οι αιτίες που προκαλούν το πρόβλημα, η εξέταση των επιπτώσεων του στην ποιότητα ζωής, η μελέτη τρόπων, η διατύπωση εισηγήσεων και η ανάληψη δράσεων για περιορισμό και αντιμετώπισή του.

Γενικός σκοπός είναι όλοι οι συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία να διασυνδέσουν την κατανάλωση αγαθών με την παραγωγή απορριμμάτων με βάση το σύγχρονο καταναλωτικό πρότυπο, να προβληματιστούν για τα αποτελέσματα της υπερκατανάλωσης αγαθών, να προτείνουν και να υιοθετήσουν σωστές καταναλωτικές συνήθειες που να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας και ιεραρχώντας τις βασικές τους ανάγκες υιοθετώντας, παράλληλα, καλές διατροφικές συνήθειες.

Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι με αλλαγές στις καθημερινές τους δραστηριότητες που αφορούν στη σίτιση τους, την αποφυγή υπερκαταναλωτισμού και την ορθή

διαχείριση των απορριμμάτων μπορούν να συμβάλουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ιδίων αλλά και της τοπικής κοινωνίας.

❖ Επιμέρους επιδιωκόμενοι στόχοι για την αειφόρο περιβαλλοντική εκπ/κή πολιτική του σχολείου:

Γνώσεων:

Οι μαθητές/τριες :

- Να αποκτήσουν βασικές περιβαλλοντικές έννοιες και έννοιες της αειφόρου ανάπτυξης όπως ανθρώπινες ανάγκες, καθημερινές ανάγκες, απορρίμματα, ορθή διαχείριση απορριμμάτων, μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, διατροφικές συνήθειες, κατανάλωση, καταναλωτής, καταναλωτικές συνήθειες, καταναλωτική συμπεριφορά, υπερκατανάλωση, καταναλωτικά πρότυπα, υπεραγορά.
- Να αντιληφθούν τις αρνητικές συνέπειες της υπερκατανάλωσης στην αισθητική αλλά και στην ποιότητα ζωής στο σχολικό χώρο και στην κοινότητά τους γενικότερα.
- Να διαχωρίσουν τα αγαθά σε είδη πρώτης ανάγκης και είδη πολυτέλειας
- Να συνδέσουν το καταναλωτικό πρότυπο της σύγχρονης εποχής με την αύξηση των απορριμμάτων, τα περιβαλλοντικά και τα κοινωνικά προβλήματα.
- Να διερευνήσουν τις αλλαγές που απαιτούνται στις καταναλωτικές μας συνήθειες με στόχο τη μείωση του όγκου των απορριμμάτων.
- Να γνωρίσουν τρόπους σωστής διαχείρισης των απορριμμάτων
- Να γνωρίσουν τη διαδικασία της επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης υλικών και να γίνει εφαρμογή τους στο σχολείο, στο σπίτι και στην κοινότητα

Ευαισθητοποίησης - Συνειδητοποίησης:

Οι μαθητές/τριες :

- Να συνειδητοποιήσουν την ευθύνη που ο καθένας φέρει στο πρόβλημα της αύξησης των απορριμμάτων μέσα από την εξέταση των δικών του καταναλωτικών συνηθειών.
- Να συνειδητοποιήσουν τη σημαντικότητα της ζωής σε ένα καθαρό περιβάλλον και να προβούν σε δραστηριότητες για το σκοπό αυτό.
- Να αντιληφθούν ότι η μείωση των απορριμμάτων, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υλικών συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και προάγει την αειφορία.
- Να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για επαναπροσδιορισμό των καταναλωτικών τους συνηθειών και ιεράρχηση των αναγκών τους, ως παραγόντων μείωσης των απορριμμάτων.
- Να αναπτύξουν αισθήματα προσωπικής δέσμευσης σε ένα τρόπο ζωής για την προστασία, βελτίωση του περιβάλλοντος και την αειφορία.

Δεξιότητων:

Οι μαθητές/τριες :

- Να εκφράζονται προφορικά, χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο που αφορά τα απορρίμματα και την παραγωγή/κατανάλωση.
- Να ιεραρχούν, να κατηγοριοποιούν και να αξιολογούν τις καταναλωτικές τους ανάγκες
- Να ταξινομούν τα απορρίμματα σε ανακυκλώσιμα και μη ανακυκλώσιμα, καθώς και να διαχωρίζουν τα ανακυκλώσιμα με βάση το υλικό τους
- Να εξετάζουν τις συνέπειες της υπερκατανάλωσης αγαθών στο περιβάλλον .
- Να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας μέσα από τη χρήση διαφόρων τεχνικών και μορφών επικοινωνίας (επιστολή, συνέντευξη, συζήτηση, αφίσα).
- Να αξιολογούν το ρόλο των διατροφικών τους επιλογών στο περιβάλλον και να καταμετρήσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα.
- Να αξιοποιούν το διαδίκτυο και άλλες πηγές (φωτογραφίες, πίνακες, γραφικές παραστάσεις) για τη συλλογή και άντληση πληροφοριών.

Στάσεων:

Οι μαθητές/τριες :

- Να αποκτήσουν θετικές στάσεις για το σχολείο και την περιοχή και να αντιληφθούν τη σημασία βελτίωσής του.
- Να αποκτήσουν στάση σωστού, ολιγαρκούς και υπεύθυνου καταναλωτή.
- Να εκτιμήσουν τις σωστές καταναλωτικές συνήθειες και να μην παρασύρονται στον υπέρμετρο καταναλωτισμό.
- Να προβληματιστούν για τον τρόπο ζωής τους και να αντιληφθούν ότι η υπερκατανάλωση οδηγεί σε περιβαλλοντική υποβάθμιση και σε υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.
- Να καλλιεργήσουν την επιθυμία για προσφορά προς το συνάνθρωπο
- Να συνειδητοποιήσουν την ευθύνη και τη δύναμη που φέρει ο καθένας μας ως πολίτης και ως υπεύθυνος καταναλωτής.
- Να αναπτύξουν στάσεις και συμπεριφορές που διακρίνουν το δημοκρατικό και ενεργό πολίτη (ενημερωμένος πολίτης που συμμετέχει ενεργά στα δρώμενα γύρω του και ασκεί δημοκρατικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του)

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Θέμα: Ο επαναπροσδιορισμός των καταναλωτικών αναγκών και διατροφικών επιλογών των μαθητών/τριών της σχολικής μας μονάδας, με στόχο τη μείωση των απορριμμάτων και τη σωστή τους διαχείριση (σχολείο, σπίτι, κοινότητα).

«Μειώνω τα απορρίμματά μου μέσα από την καθημερινότητα μου»

- Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα δάση - LEAF» & στο Πρόγραμμα «Οικολογικά Σχολεία» της ΣΥΜΕΡΑ Κύπρου.
- Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Τηγανοκίνηση» που υλοποιείται από την ΑΚΤΗ (Κέντρο Μελετών και Έρευνας) και είναι υπό την αιγίδα του ΥΠΠΑΝ.
- Ανάκυκλος: Εκστρατεία συλλογής ρουχισμού

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Σχηματισμός Οικολογικής Επιτροπής του Σχολείου.
2. Ετοιμασία Οικολογικού Κώδικα και Κώδικα Προστασίας για το Δάσος από το κάθε τμήμα και ακολούθως ετοιμασία Οικολογικού Κώδικα και Κώδικα για Προστασία του Δάσους του Σχολείου.
3. Ενημέρωση των Γονέων για το Σχέδιο Δράσης του Σχολείου μέσα από ένα Τρίπτυχο.
4. Μελέτη των τρόπων διαχείρισης των απορριμμάτων στο σχολείο και εισήγηση τρόπων βελτίωσης.
5. Συμμετοχή σε δραστηριότητες που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο σχολείο.
6. Δημιουργία δικτύου ηλεκτρονικής αλληλογραφίας για τους εκπαιδευτικούς του σχολείου και ενθάρρυνση από όλο το προσωπικό να αποθηκεύει τα έγγραφα ηλεκτρονικά (π.χ. προγραμματισμοί τάξεων) για να αποφεύγει όσον το δυνατό την εκτύπωση.

7. Επαναχρησιμοποίηση διάφορων υλικών και αξιοποίησή τους με ποικίλους τρόπους -Κεντρικό μαθητικό Συμβούλιο.
8. Δημιουργία λαχανόκηπου με σκοπό την θετική επίδραση στην υιοθέτηση υγιεινών διατροφικών συνηθειών.
9. Συμπλήρωση φύλλων εργασίας σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση .
10. Διαγωνισμός φωτογραφίας.
11. Διαγωνισμός κατασκευών με ανακυκλώσιμα υλικά.
12. Ενημέρωση των γονέων των μαθητών για το περιβαλλοντικό πρόγραμμα του σχολείου μας.
13. Δημιουργία ενημερωτικών πινακίδων εντός του σχολείου.
14. Δημιουργική αξιοποίηση των παραμυθιών
15. Προώθηση της υγιεινής διατροφής
  - υγιεινό πρόγευμα
  - υγιεινό σάντουιτς(Σύνδεσμος Γονέων)
16. Ενημέρωση ιστοσελίδας του σχολείου
17. Συγγραφή ποιημάτων, αλφαβηταρίου, κόμικς, σταυρόλεξων, κρυπτόλεξων, γελοιογραφιών σχετικά με το θέμα της ανακύκλωσης .
18. Συνέχιση ανακύκλωσης χαρτιού και πλαστικού από προηγούμενη χρονιά.
19. Αξιοποίηση video και άλλου οπτικού υλικού σχετικά με το θέμα για ευαισθητοποίηση των μαθητών π.χ από την σελίδα της Green dot .
20. Pic-nic Zero Waste. Σε σχολική εκδρομή τα παιδιά φέρνουν τα απαραίτητα για πικνίκ χωρίς να αφήσουν σκουπίδια .

Για μαθητές/τριες:

-Τι επιδιώκεται μέσα από το πρόγραμμα αυτό να πετύχετε για το σχολείο και την κοινότητά;

Α) Σχολείο (παιδαγωγικό, οργανωσιακό/τεχνητό, κοινωνικό πλαίσιο):

Παιδαγωγικό πλαίσιο

- Συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων (εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες, διεύθυνση του σχολείου, γονείς, τοπικοί πληθυσμοί) στη λήψη απόφασης και συμμετοχή σε δράσεις του σχολείου.
- Προώθηση του περιβαλλοντικού γραμματισμού των παιδιών μέσα από ποικίλες παιδαγωγικές μεθόδους όπως διερεύνηση, υπόδυση ρόλων, αντιπαράθεση, εννοιολογικός χάρτης, μελέτη στο πεδίο
- Αναδιοργάνωση της μαθησιακής πορείας ώστε να βασίζεται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Οργανωσιακό/τεχνητό πλαίσιο

- Το σχολείο μας να καταστεί χώρος βιωματικής μάθησης και διερεύνησης.
- Κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων μέσα στο σχολείο (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί) για υλοποίηση των ενεργειών που μπορούν να βοηθήσουν οικογένειες του σχολείου μας που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της φτώχειας.
- Τοποθέτηση κάδων διαλογής απορριμμάτων
- Εφαρμογή του προγράμματος τηγανοκίνησης
- Δημιουργία λαχανόκηπου στην αυλή του σχολείου με στόχο τη βελτίωση των διατροφικών επιλογών και των καταναλωτικών μας επιλογών αλλά και την εμπλοκή των παιδιών στη διαδικασία παραγωγής προϊόντων
- Τοποθέτηση κουτιών για συλλογή ρουχισμού.

Κοινωνικό πλαίσιο

- Συνεργασία με γονείς και τοπικούς πληθυσμούς.
- Να αναπτυχθεί κοινό πνεύμα συνεργασίας μεταξύ μαθητών, γονέων, τοπικών αρχών και άλλων προσώπων που μπορούν να συμβάλουν στη μελέτη του ζητήματος.
- Να αξιοποιηθούν πρόσωπα του Δήμου (π.χ. απόφοιτοι του σχολείου, παππούδες και γιαγιάδες των παιδιών) για τη συγκέντρωση πληροφοριών/υλικού για τη μελέτη του ζητήματος και την εφαρμογή σχεδίων δράσης προς την υλοποίηση του γενικότερου στόχου.
- Αξιοποίηση διαφόρων φορέων, ειδικοτήτων και οργανώσεων όπως ο Σύνδεσμος Καταναλωτών, Ανάκυκλος, Δημοτικό Συμβούλιο, Γιούνισεφ, , Μικροί Εθελοντές ΑΚΤΗ (Κέντρο Μελετών και Έρευνας).

Β) Κοινότητα:

- Η γειτονιά, η κοινότητα και ο Δήμος μας, να καταστούν χώροι βιωματικής και εμπειρικής ενασχόλησης αλλά και παρέμβασης (διάλεξη σχετικά με τα Απορρίμματα και τη Ανακύκλωση από αρμόδιο άτομο του Δημαρχείου Στροβόλου κλπ).

-Θεματική/ές ενότητα/ες του Αναλυτικού Προγράμματος στην οποία/στις οποίες εμπίπτει το πρόβλημα/ζήτημα διερεύνησης:

- Κατανάλωση - Παραγωγή
- Απορρίμματα

